

Брюксел, 9 юни 2026 г.
(OR. en)

10208/26

Междуйнституционално досие:
2025/0419(COD)

LIMITE

ECOFIN 782
FISC 212
UD 168
ENV 674
CLIMA 305
CODEC 1102
EIB
ECB

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Съвета
Относно:	Проект за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 във връзка с разширяването на неговия обхват до стоки надолу по веригата и мерки срещу заобикаляне – Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Както бе обявено в Пакта за чиста промишленост¹ и Плана за действие в областта на стоманата и металите², на 17 декември 2025 г. Комисията публикува предложение за регламент за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 във връзка с разширяването на неговия обхват до стоки надолу по веригата и мерки срещу заобикаляне³.

¹ Док. ST 6515/25.

² Док. ST 7288/25.

³ Док. ST 16973/25 + ADD 1 – 6.

2. Основните цели на това предложение на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите⁴ („Регламент за МКВЕГ“) са:
- а) да се разшири обхватът на МКВЕГ, така че да се вземе под внимание рискът от изместване на въглеродните емисии за продукти надолу по веригата на стойността (продукти надолу по веригата), съдържащи стоманените и алуминиевите продукти, които понастоящем влизат в обхвата на Регламента за МКВЕГ;
 - б) да се въведат редица мерки срещу заобикалянето, предназначени да предотвратят избягването на задълженията по МКВЕГ;
 - в) да се подобрят техническите правила за приписване на емисии на електроенергията с цел да се насърчи декарбонизацията на вноса на електроенергия.
3. Европейският икономически и социален комитет прие становището си по това законодателно предложение на 19 март 2026 г.⁵ Все още се очакват становищата на Европейския парламент и на Комитета на регионите.

II. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

4. На 9 юли 2025 г. Корепер възобнови работата на Работна група ad hoc „Механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите“ (Работна група МКВЕГ), като подготвителната дейност за преговорите по посоченото законодателно предложение попада в рамките на нейния мандат.
5. Кипърското председателство отдаде приоритет на работата по това досие и прикани държавите членки да приключат необходимата подготвителна работа навреме за заседанието на Съвета ECOFIN през юни 2026 г.

⁴ ОВ L 130, 16.5.2013 г., стр. 52 – 104. Изменен (опростен) с Регламент (ЕС) 2025/2083 (ОВ L, 2025/2083, 17.10.2025 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj>).

⁵ Док. ST 7828/26.

6. На заседанието на Корепер от 3 юни 2026 г. по-голямата част от делегациите бяха в състояние да приемат компромисния текст на председателството, но необходимото квалифицирано мнозинство в подкрепа на предложението не беше постигнато.
7. На този етап остава да бъдат решени три основни въпроса (изложени в част III от настоящата бележка), за да се получи мандат за преговори с Европейския парламент по това досие.
8. Наред с това, с цел да отговори на други неудовлетворени опасения, председателството внесе промени в член 22, параграф 2, в който сега се пояснява, че за 2027 г. деклараторите по МКВЕГ могат да използват също данните за действителните съпътстващи емисии, на които още не е направена проверка, преди да подадат декларацията си.
9. Последният компромисен текст на председателството, който отразява това изменение, е представен в документ ST 10209/26.

III. ОСНОВНИ ВЪПРОСИ

- a) *Разширяване на обхвата на МКВЕГ отвъд предложението на Комисията (списък на кодовете по КН, изменения на приложение I към Регламента за МКВЕГ)*
10. Настоящият обхват на Регламента за МКВЕГ е ограничен до набор от базови материални стоки, посочени в приложение I към него (алуминий, цимент, електроенергия, торове, водород и желязо и стомана). Тези базови материали често се използват като междинни ресурси при производството на стоки надолу по веригата на стойността (продукти надолу по веригата). За да се запази ефективното изпълнение на целите на МКВЕГ, Комисията предлага обхватът на Регламента за МКВЕГ да бъде разширен със списък от 180 стоки надолу по веригата (продукти, попадащи в специфични кодове по КН⁶).

⁶ „Комбинираната номенклатура“ – Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета от 23 юли 1987 г. относно тарифната и статистическа номенклатура и Общата митническа тарифа (ОВ L 256, 7.9.1987 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1987/2658/oj>).

11. В обяснителния меморандум, придружаващ предложението, Комисията посочва, че този подбор на стоки е направен „с помощта на набор от показатели за ефективността и пропорционалността, включително общите емисии от производството и вноса по код по КН и показател, който отразява състава на материалите в продуктите надолу по веригата. [...] Освен това [са] използвани показатели, за да се гарантира, че при избора на стоки се отчита също сложността на веригите на доставки. На това основание с предложението се разширява обхватът на МКВЕГ до избрани продукти надолу по веригата, които са интензивни по отношение на стоманата и алуминия, по такъв начин, че да се постигнат максимални екологични ползи, като се обхвалят допълнителни емисии, а в същото време се ограничава, доколкото е възможно, административната тежест и сложността за вносителите и операторите от трети държави“.
12. Обсъжданията в Корепер и в Работна група МКВЕГ показаха, че всички делегации приемат принципа всеки подбор на стоки (кодове по КН), които трябва да се включат в обхвата на МКВЕГ, да се основава на набор от обективни критерии.
13. Предвид тези обсъждания в компромисния текст на председателството се прилагат следните критерии с оглед на разширяването (изменението) на обхвата в предложението на Комисията:
- а) да се изберат стоки, които имат същия 6-цифрен код (подпозиция по ХС) като кодовете по КН в предложението на Комисията, и съответстват на принципа за заменяемост и взаимно допълване, и се добавят също кодове, които достигат всички прагове, използвани като основа за предложението на Комисията;
 - б) да се изберат стоки, които имат същия 4-цифрен код (позиция по ХС) като кодовете по КН в предложението на Комисията, като се прилага прагът на емисиите (да се включат само стоки с емисии от 50 Kt CO₂e или нагоре на тон стоки);

- в) след като се приложат посочените критерии, се подбират допълнителни кодове (а някои се заличават от предложението на Комисията), като се вземат предвид равнището на емисиите, възможностите за търговия, значимостта, спецификите на веригите на доставки и за създаване на стойност, рисковете от заобикаляне или заменяемост, и се цели да се съхрани последователността и ефективността на МКВЕГ, като същевременно се следи да има съгласуваност с други политики на ЕС, например опазването на общественото здраве, и се запазва амбицията на ЕС в областта на климата.
14. Вследствие на прилагането на горните критерии се стига до подбор от кодове по КН, който представлява изменение на списъка на кодовете по КН в приложение I към компромисния текст⁷.
15. Този подбор на допълнителни кодове по КН беше вече обсъден на заседанието на Корепер от 3 юни, на което някои делегации призоваха за още по-голямо разширяване на списъка с кодове по КН, а други подкрепиха по-предпазлив подход, съгласно който разширяването, ако има такова, да остане възможно най-близо до предложението на Комисията. По-голямата част от делегациите обаче бяха в състояние да приемат компромисното предложение на председателството, като някои държави членки заявиха, че не могат да приемат разширяване на обхвата, което е по-амбициозно от предложеното от председателството.
16. Важно е да се отбележи, че компромисният текст съдържа и изменение на член 30, параграф 3 от Регламента за МКВЕГ, с което ще се въведе годишен преглед на продуктите надолу по веригата, които биха могли да се препоръчат за включване в обхвата на МКВЕГ.

⁷ Вж. „Бележка 1 „и „Бележка 2“ в края на приложение I, съдържащи се в док. ST 10209/26 (стр. 81 и стр. 108).

17. Предвид посоченото по-горе председателството е на мнение, че всяко по-нататъшно изменение на компромисния текст по този въпрос (всяко допълнително разширяване или стесняване на списъка на кодовете по КН) би намалило настоящата подкрепа за компромисния текст. Председателството смята, че това решение следва да е приемливо за делегациите, в дух на компромис, като начална позиция на Съвета в предстоящите преговори с Европейския парламент.
18. Председателството би желало също така да подчертае, че списъкът на кодовете по КН, както и критериите за техния подбор, следва да се разглеждат като постоянно „гъвкав“ мандат, тъй като той следва да бъде системно наблюдаван и коригиран въз основа на актуализации на данните и друга информация, до постигането на окончателно споразумение по досието между съзаконодателите.

б) *Предоставяне на правомощия на Комисията за временно премахване на определени стоки от обхвата на МКВЕГ (член 27а)*

19. Комисията предложи Регламентът за МКВЕГ да бъде допълнен с член 27а, с който на Комисията да се предоставят правомощия да приема делегирани актове за премахване на конкретни стоки от обхвата на МКВЕГ в случай на сериозни и непредвидени обстоятелства, водещи до тежки вреди за вътрешния пазар на Съюза. Съгласно предложението на Комисията това премахване ще бъде временно и ще продължи, докато тези сериозни и непредвидени обстоятелства не преминат.

20. Мнозинството от делегациите бяха против предоставянето на толкова широко правомощие на Комисията (главно поради рисковете да бъде поставена под въпрос ефективността на МКВЕГ и поради непрецизирания обхват на оправомощаването). Същевременно няколко делегации смятат, че член 27а е много необходим елемент от цялостния компромис.
21. За да се сближат позициите на държавите членки и да се отговори на основателните им опасения от политическо и юридическо естество, председателството положи усилия да преформулира член 27а по по-ясен и по-подробен начин и прецизно да дефинира механизма и границите на предоставянето на правомощия на Комисията.
22. На заседанието на Корепер от 3 юни по-голямата част от държавите членки бяха в състояние да приемат предложения от председателството компромисен текст на този член, в който сега се предвижда, че Комисията може да започне процедурата за временно изключване на определени стоки от МКВЕГ чрез акт за изпълнение, който може да бъде приет при много стриктни условия.
23. Някои делегации обаче заявиха, че критериите за поемане на инициативата за акт за изпълнение от страна на Комисията са твърде рестриктивни (член 27, параграф 3а):
- а) устойчиво увеличение на цените (без да се взема предвид финансовата отговорност по МКВЕГ), когато средната цена на вноса, изразена в постоянни цени, на стока, за която ЕС е зависим от вноса, се е увеличила с повече от 50% в сравнение със средната цена на вноса на същата стока по МКВЕГ през предходните десет години;
 - б) за да бъде увеличението на цените устойчиво, то следва да се наблюдава за период от най-малко шест месеца.

24. Предвид проведените до момента дискусии и допълнителните двустранни контакти председателството смята, че по-нататъшни промени на тези критерии или каквото и да е друго изменение на текста на член 27а биха могли да намалят настоящата подкрепа за цялостния компромис.
25. Въпреки че в този контекст няколко делегации повдигнаха въпроса за увеличаващите се цени на торовете, председателството би желало да отбележи, че в неотдавнашното съобщение на Комисията „План за действие в областта на торовете: партньорство за осигуряване на наличността, ценовата достъпност и стратегическата автономност на вътрешното производство на торове в ЕС“⁸, публикувано на 19 май 2026 г., Комисията посочва следното:
- а) *„Комисията ще продължи да усъвършенства [МКВЕГ], включително чрез сътрудничество с Европейския парламент и Съвета по своите предложения за преодоляване на евентуалните рискове от заобикаляне на МКВЕГ, така че той да подкрепя ефективно и сектора на торовете в ЕС и по този начин да се намали зависимостта от вноса в селскостопанския сектор на ЕС като цяло“, и*
 - б) *„[н]еобходима е и по-сOLIDна доказателствена база относно въздействието на нормативната уредба за торовете върху земеделските стопани. Поради това Комисията ще проведе задълбочена оценка на това как разходите, свързани с МКВЕГ и СТЕ, се отразяват върху цените на торовете, заплащани от земеделските стопани, и в крайна сметка – върху цените на храните. Това ще допринесе за по-широкото обогатяване на доказателствената база относно промените на цените на равнището на отделно стопанство.“*
26. Предвид изложеното по-горе председателството предлага член 27а да бъде приет от делегациите в настоящия му вид, като част от мандата на Съвета за водене на преговори и основа за преговорите с Европейския парламент.

⁸ Док. ST 9437/26.

в) Най-отдалечените региони: разпоредби за освобождаването им от задълженията по МКВЕГ (възм. нов член 2, параграф 13 от Регламента за МКВЕГ)

27. От началото на преговорите в Съвета по това досие една държава членка поддържа искането Регламентът за МКВЕГ да се допълни със специални разпоредби (нов член 2, параграф 13), които да позволят определени строителни материали⁹ (или, алтернативно, стоки, попадащи в продуктови групи на база цимент), внасяни в най-отдалечените региони и предназначени изключително за местно потребление, да могат да бъдат временно освободени от финансовите последици, породени от Регламента за МКВЕГ.
28. Този въпрос беше повдигнат и на заседанието на Съвета ECOFIN през март 2026 г.¹⁰ Искането е подкрепено от аргумента, че някои от най-отдалечените региони, поради отдалечеността им от континенталната територия на ЕС, са особено зависими от вноса и в много случаи не разполагат с жизнеспособни алтернативи, що се отнася до пренасочването към по-екологосъобразни източници на доставки. Поради това се твърди, че в такива случаи МКВЕГ може да окаже непропорционално въздействие, изразено в увеличение на разходите, особено при строителните материали. Друг аргумент в подкрепа на горното е, че въздействието върху околната среда на един целенасочен механизъм за освобождаване би било незначително, а рисковете от измами могат да се сведат до минимум чрез подходящ контрол и гаранции.
29. Към момента обаче посоченото искане не е получило достатъчна подкрепа от другите държави членки. Основните опасения са свързани с необходимостта да се запазят последователността и ефективността на МКВЕГ и с повишените рискове от измами, които може да надхвърлят потенциалните ползи от такова освобождаване.

⁹ Изброените в приложение VII към Регламент (ЕС) 2024/3110 (и които нямат маркировка „СЕ“).

¹⁰ Док. ST 7055/26.

30. Председателството отбелязва, че Комисията постоянно работи по въпросите, свързани с най-отдалечените региони, и поддържа цялостен поглед върху положението там, включително в контекста на член 349 от ДФЕС.
31. В работната си програма за 2026 г. Комисията посочва, че възнамерява да представи нова инициатива – съобщение относно стратегия за най-отдалечените региони¹¹. Освен това в една неотдавнашна покана за предоставяне на данни от страна на Комисията¹² се споменава възможността да бъде подета законодателна инициатива за регламент относно мерки за опростяване на политиките за най-отдалечените региони на ЕС.
32. Това дава възможност за допълнителна оценка дали са необходими междусекторни мерки на ниво ЕС по този въпрос и кое би било най-подходящото решение (дали е необходимо специфично изменение на Регламента за МКВЕГ, или биха могли да се използват други мерки на политиката за преодоляване на проблема).
33. В този контекст председателството предлага в дух на компромис на този етап да не се търси решение на въпроса, свързан с най-отдалечените региони, под формата на изменение на Регламента за МКВЕГ.

¹¹ Док. ST 14261/25 ADD 1 (приложение I, точка 22).

¹² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/15713-Strategy-for-the-EUs-outermost-regions_en (Ref. Ares(2025)9919727 - 17/11/2025)

IV. СЛЕДВАЩИ СТЪПКИ

34. Председателството е на мнение, че в сегашния си вид компромисният текст, изложен в док. ST 10209/26, следва да отразява правилния баланс, да отговаря на опасенията, изразени от делегациите, и да представлява добра основа за приключване на тези преговори.
 35. Следва също да се припомни, че много от аспектите на МКВЕГ ще бъдат предмет на периодичен преглед съгласно член 30 от Регламента за МКВЕГ с цел работата по намиране на трайни и устойчиви решения да продължи.
 36. Предвид изложеното по-горе Съветът се приканва да постигне общ подход по текста на проекта за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2023/956 във връзка с разширяването на неговия обхват до стоки надолу по веригата и мерки срещу заобикаляне, представен в документ ST 10209/26.
-